

## עניינים תוכן

- 2 ..... תיאור התאגיד
- 3 ..... סוגייה אתית
- 4 ..... ניתוח מחזיקי עניין
- 5 ..... מנגנוני הונאה עצמית
- 6 ..... אסטרטגיה אחריות תאגידית
- 7 ..... כיוון חלופי לתכנית פעולה
- 8 ..... ביבליוגרפיה
- 10 ..... נספחים

## מטלה סופית: אתיקה ואחריות חברתית

### חברת שיכון ובינוי

#### תיאור התאגיד

חברת שיכון ובינוי היא קבוצה עסקית אשר ממוקמת בישראל ואשרת כוללת חברות תשתיות, נדל"ן ואנרגיה. החברה הוקמה בתור חברה רשמית ב-1989 כחברת גג של שש חברות הסתדרותיות כמו שיכון עובדים וסולל בונה. בתור יושב ראש החברה מונה אפרים צדקה ומנהל החברה היה עוזי ורדי זר. בשנת 1996 נמכר חלקה של ההסתדרות לעובדי החברה ולחברת אריסון השקעות במסגרת הפרטה של נכסי ההסתדרות בתחילת שנות התשעים. בשנת 2018 מכרה חברת אריסון השקעות את חלקה בחברה אשר עמד על 47 אחוזים) לאדם פרטי בשם נתי סיידוף, תמורת 1.1 מיליארד שקלים.

חזון החברה, כפי שהיא מגדירה אותו, הוא להיות קבוצה עסקית מובילה אשר יוצרת סביבת חיים בת קיימא ומתקדמת בארץ ובעולם (אתר שיכון ובינוי). היעדים והמטרות של החברה הם להתקדם מבחינה כלכלית על ידי עשיית פרויקטים רבים בארץ ובעולם, תוך כדי שהיא מנחילה ערכים של שמירה על קיימות וטוהר עסקי יחד עם הצמיחה הכלכלית. תחום פעילות של החברה כיום היא בנייה, תשתיות, נדל"ן, אנרגיה ומים דרך מגוון גדול של חברות אשר פועלות במסגרת הקבוצה.

בחברות הקבוצה השונים מועסקים נכון לשנת 2017 9673 עובדים. מתוכם 98 אחוזים הינם עובדים ישירים והשאר עובדים תחת חברות קבלן. מרבית העובדים של החברה מועסקים בישראל כאשר במקום השני נמצאת מרכז אמריקה בתור המחזיקה במספר העובדים הגדול ביותר. העובדים בקבוצה חותמים על הסכמים קיבוציים או אישיים שנחתמים עם כל עובד. (דו"ח אחריות תאגידית, 2018). קהל יעד הינו גופים אשר מבקשים להשקיע בעבודת תשתית ובנייה מסוגים שונים אשר קשורים לעולם האנרגיה (אתר החברה).

בשנת 2008 אימצה קבוצת שיכון ובינוי את גישת הקיימות. צעד זה הוביל לשינויים במבנה הקבוצה, בהתנהלות של העובדים בחברה ולהגדרת המעורבות של החברה בפרויקטים בעלי אופי אשר שם את הדגש על קיימות. כחמש שנים לאחר מכן זכה תאגיד שיכון ובינוי באות גלובוס הירוק, שמוענק ליוזמה עסקית ירוקה. החברה פועלת בפרויקטים שונים בישראל ובמקומות שונים ברחבי העולם.

#### פעילות פיננסית

- שווי שוק: 3.48 מיליארד שקלים נכון לשנת 2015.

- הכנסות: 6.33 מיליארד שקלים נכון לשנת 2018.
- רווח תפעולי: 903 מיליון שקלים נכון לשנת 2018.
- הון עצמי: 2.85 מיליארד שקלים.
- סך המאזן: 16.6 מיליארד שקלים. (נתונים: מאיה- נתונים כספיים. [קישור](#))

## סוגייה אתית

כל החלטה שאנו מקבלים תלויה באופן שבו ההחלטה מוסגרת. מסגור ההחלטה מתייחס לשלב שבו אדם מעריך ושופט בפני איזה סוג של החלטה הוא עומד. אם אנשים מתייחסים להחלטה כבעיה עסקית בלבד השיקולים עשויים להתעלם משיקולים מוסריים ואתים.

בפברואר 2018 נפתחה חקירה גלויה נגד החברה בחשד שבוצעו בה עבירות של שוחד לעובד ציבור זר, רישום כוזב במסמכי תאגיד, קבלת דבר במרמה ועבירות על חוק איסור הלבנת הון. החברה נחשדה שהיא נתנה שוחד לנציגי ממשל זרים. זמן לא רב לאחר מכן נחקרה, אפרת פלד, אשר כיהנה אז בתור מנהלת העסקים בפועל של אחד מבעלי המניות של החברה- שרי אריסון. אריסון עצמה נחקרה זמן לא רב לאחר מכן. האשמה הייתה כי חברת שיכון ובינוי העבירה תשלומי שוחד לנציגי ממשל באפריקה כדי שהיא תוכל לבצע מיזמים שונים באפריקה, בהיקף של מיליונים (נוסבאום, 2018).

הסוגייה האתית אשר נובעת מן העניין הזה הוא כי החברה משלמת לפקיד ממשל מושחתים בארצות לא מפותחות, או יותר נכון משחדת אותם, כדי שהוא תוכל לבצע מיזמים שאולי אין הם כדאיים לאותה מדינה, שהרי אז המיזם היה מתקבל ללא שוחד. בכך היא לא רק מסתכנת בפלילים אלא מכתימה את התדמית האתית שלה אשר מבקשת לתאר את החברה בתור חברה יעילה שבשל המקצועיות שלה היא זוכה במיזמים. קבוצת מחזיקי העניין בדמות הקהילה הקרובה והלקוחות של החברה, עשויים לגבש דעה שלילית במיוחד עבור החברה, בשל אישומים אלו.

אין ספק כי אישומים אלו פוגעים באופן ישיר בהתחייבות העסקית של שבעות ה mba אשר שם נאמר במפורש כי אמנע משחיתות, תחרות בלתי הוגנת והתנהגות עסקית הפוגעת בחברה בה אני פועל. שישה